COVID-19 və Azərbaycan. Pandemiyanın ilk aylarında siyasi təzyiq halları

Azərbaycanda mart ayının ortalarından etibarən koronavirus infeksiyası ilə mübarizə tədbirləri çərçivəsində karantin rejimi elan olunub. Prezident İlham Əliyev 19 mart 2020 tarixli çıxışında isə bildirib ki, virusla mübarizə yeni münasibətlər sistemini gərəkdirir və müxalif qüvvələrin virusla mübarizə çərçivəsində təcrid olunması da zəruri ola bilər.[1]

Mart ayının 22-də isə müxalif fəal, Müsavat Partiyası və Demokratik Qüvvələrin Milli Şurasının üzvü Tofiq Yaqublunun park halında olan avtomobilinə Elxan Cəbrayılovun idarə etdiyi avtomobil çırpılıb. Tofiq Yaqublu bu barədə ‘Facebook’ səhifəsində yazaraq öyrədilmiş adamların provokasiya apardığını bildirib və polis çağırıb. Buna baxmayaraq, sonradan rəsmi qurumların açıqlamasında bildirilib ki, toqquşma Yaqublunun ucbatından olub, daha sonra isə o Elxan və həyat yoldaşı Cəvahir Cəbrayılovlara hücum edib, onlara yumruq və vintaçanla zərbələr endirib. Hadisə müstəqil müşahidəçilər tərəfindən provokasiya kimi qiymətləndirilib.

Bundan başqa aprel ayının 13-dən etibarən Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədri Əli Kərimli və onun ailə üzvlərinin mobil və internet əlaqələri faktiki olaraq bloklanıb. Partiya sədri yeni qurğularla da bu əlaqələri bərpa edə bilməyib və hadisənin siyasi xarakterli olduğunu bildirib. AXCP sədrini ziyarətə gələn fəallar da bu və ya digər formada hüquq-mühafizə orqanlarının təzyiqi ilə üzləşiblər. Hətta ondan müsahibə alan jurnalist Teymur Kərimov da sonradan mülki geyimli şəxslər tərəfindən saxlanılıb və materiallar zorla əlindən alınıb.

AXCP üzvü Aqil Hümbətovsa prezidenti və hökumətin sosial siyasətini öz ‘Facebook’ səhifəsində tənqid etdiyi üçün mart ayı ərzində iki dəfə saxlanılıb. Sonuncu isə Aqil Hümbətovun zorla 1 saylı Psixiatriya Hospitalına yerləşdirilməsi ilə yadda qalıb. Ona uzun müddət vəkili ilə görüşməyə imkan verilməyib. Vəkili ilə görüşdükdə isə anlaqlığı yerində olan Hümbətov bu qərarın siyasi motivli cəza olduğunu bildirib. Saxlanma müddəti 2 dəfə uzadılan Hümbətov sonda iyul ayında hospitaldan evə buraxılıb.

Pandemiya həm də saxlanılan şəxslərin saxlanma məntəqələrində işgəncə və pis rəftara məruz qalması ilə pis mənada yaddaqalan olub. Belə ki, müxtəlif dövrlərdə gənc fəal Fuad İsmayılov, Müsəlman Birliyi Hərəkatı üzvləri Hikmət Ağayev və Abbas Hüseynov, AXCP üzvləri Niyaməddin Əhmədov və Arif Babayev müxtəlif saxlanma məntəqələrində döyülüblər, işgəncə və alçaldıcı rəftara məruz qalıblar.

Ümumilikdə isə, Prezidentin müvafiq çıxışından sonra start götürən yeni siyasi təzyiq dalğası əsasən hökumət tənqidçilərini və ictimai fəalları hədəf alıb. Pandemiya ilə mübarizənin ilk aylarında, təkcə iyulun ortalarına qədər ən az 56 hökumət tənqidçisi və siyasi fəal bu və ya

[1] President.az, ’İlham Əliyevin Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbriki’, 19 Mart 2020, https://president.az/articles/36212?fbclid=IwAR2O0ZovAThV2KPp7mENmlxSymdnMhsEp5pEZP8EVnRRqPXcDL9ubc4NxAw

digər formada siyasi təzyiqə məruz qalıb. Onlardan 6 nəfərə qarşı cinayət işi açılıb, 33 nəfərsə inzibati məsuliyyətə cəlb olunub.

Təzyiqə məruz qalmış şəxslərlə bağlı ətraflı məlumatla tanış olmaq üçün qoşmaya nəzər yetirin

Əlaqə:

E-poçt: emc.az2001@gmail.com

Telefon: +994503334674

Veb səhifə: www.smdtaz.org

Tvitter: SMDT_EMDS

Qoşmalar

Qoşma 1 : COVID-19 pandemiyası ilə elan edilən karantin qaydalarından sui-istifadə nəticəsində siyasi təzyiqlə üzləşən siyasi fəallar və hökumət tənqidçiləri

#	Ad Soyad	Siyasi mənsubiyyət, ictimai profil	Məruz qalınan siyasi təzyiq forması	Tarix
1	Anar Məlikov	Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası	Inzibati həbs	21/03/2020
2	Tofiq Yaqublu	Milli Şura və Müsavat Partiyası	Həbs-qətimkan tədbiri	22/03/2020
3	Samir Babayev	Müsəlman Birliyi Hərəkatı	Inzibati həbs	22/03/2020
4	Elçin Məmməd	Jurnalist, İnsan haqları müdafiəçisi	Həbs-qətimkan tədbiri	30/03/2020
5	Aqil Hümbətov	AXCP	Zorla Psixiatriya Hospitalına yerləşdirilmə	01/04/2020
6	Ülfət Haqverdiyev	Azərbaycan Demokratiya və Rifah Hərəkatı	Inzibati cərimə	05/04/2020
7	Rövshən Murad	ADR	Inzibati cərimə	05/04/2020
8	Məhəbbət Murad	ADR	Hədələmə	05/04/2020
9	Şakir Məmmədli	ADR	Inzibati həbs	06/04/2020
10	Vəfadar Əliyev	ADR	Inzibati həbs	08/04/2020
11	Natiq İsbatov	Video-bloger/Jurnalist	Inzibati həbs	09/04/2020
12	Nəriman Abdulla	Aktivist	Inzibati həbs	10/04/2020
13	Fikrət Cəfərli	Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyası	Inzibati cərimə	10/04/2020
14	Namizəd Səfərov	Hüquqşünas	Inzibati cərimə	10/04/2020
15	Nicat Abdullazadə	AXCP	Inzibati həbs	10/04/2020
16	Ibrahim Vəzirov	Jurnalist	Inzibati həbs	12/04/2020
17	Baba Süleymanov	AXCP	Inzibati həbs	13/04/2020
18	Əli Kərimli	AXCP	İnternet və Mobil əlaqələrin kəsilməsi, faktiki təcrid olunma	13/04/2020
19	Vüqar Əbilli	AXCP	Inzibati həbs	16/04/2020
20	Islam Islamzadə	AXCP	Inzibati həbs	17/04/2020
21	Teymur Kərimli	Jurnalist	Qanunsuz həbs, texnikanın müsadirəsi	20/04/2020
22	Arif Babayev	AXCP	Inzibati həbs, pis rəftar	22/04/2020
23	Əvəz Əhmadov	AXCP	Inzibati həbs	22/04/2020
24	Şəmsi Kəsəmənli	AXCP	Inzibati həbs	25/04/2020

25	Iradə Nəriman	AXCP	Inzibati cərimə	28/04/2020
26	Elşən Babayev	AXCP	Inzibati həbs	28/04/2020
27	Elvin Məmmədov	AXCP	Inzibati həbs	02/05/2020
28	Namid Nağıyev	AXCP	Inzibati həbs	07/05/2020
29	Əli Imamxanlı	AXCP	Inzibati həbs	09/05/2020
30	Elxan Əliyev	AXCP	Inzibati həbs	09/05/2020
31	Ceyhun Rzayev	AXCP	Inzibati həbs	09/05/2020
32	Səid Məmmədzadə	AXCP	Həbs-qətimkan tədbiri	16/05/2020
33	Babək Həsənov	AXCP	Ayrıseçkiliyə məruz qalma, aclıq aksiyası	17/05/2020
34	Elvin Irşadov	Aktivist	Inzibati həbs	19/05/2020
35	Cəlal Zabitov	D18 Hərəkatı	Həbs-qətimkan tədbiri	22/05/2020
36	Ruslan Izzətli	D18 Hərəkatı	Ofisdən məcburi çıxarılma, qanuna zidd qaydada sənəd saxltalaşdırılmaqla zorla hərbi xidmətə yollanma	25/05/2020
37	Abbas Hüseynov	MBH	Pis rəftar, aclıq aksiyası və ayrıseçkiliyə məruz qalma	29/05/2020
38	Elşən Teymurov	Reper	Inzibati həbs	02/06/2020
39	Qiyas Ibrahim	Aktivist	Inzibati cərimə	09/06/2020
40	Alik Aslanov	MBH	Inzibati həbs	10/06/2020
41	Şamil Həsənov	MBH	Həbs-qətimkan tədbiri	22/06/2020
42	Firdovsi Əmrahov	AXCP	Qanunsuz saxlanılma	25/06/2020
43	Faiq Rəşidov	AXCP	Inzibati həbs	26/06/2020
44	Cavid Məmmədzadə	Aktivist	Inzibati cərimə	26/06/2020
45	Elşad Atayev	Müsavat	Inzibati həbs	27/06/2020
46	Əlixan Rəcəbov	AXCP	Qanuna zidd olaraq saxlanıldıqdan sonra uzun müddət xəbər almaq mümkün olmayıb	04/07/2020
47	Qaçay Qafarov	AXCP	Inzibati həbs	05/07/2020
48	Arif Paşayev	AXCP	Inzibati həbs	13/07/2020
49	Elvin Bəhmənoğlu	AXCP	Inzibati həbs	14/07/2020
50	Ilkin Rüstəmzadə	Nida Vətəndaş Hərəkatı	Həbsə cəhd, onlayn qaralama kampaniyası və kiber hücumlar	08 Aprel, 23 May

51	Faiq Əmirli	AXCP	Inzibati həbs	08 Aprel, 25 May
52	Hikmət Ağayev	MBH	Inzibati cərimə, Inzibati həbs, Işgəncə	10, 13 Aprel 2020
53	Niyaməddin Əhmadov	AXCP	Inzibati həbs, Işgəncə, Həbs-qətimkan tədbiri	16 Aprel, 19 May
54	Səadət Cahangir	Jurnalist / AXCP	Inzibati cərimə, texnikanın müsadirəsi	28 Aprel, 1 May
55	Fuad Ismayilov	Aktivist	Inzibati həbs, Işgəncə	7 Mart ,22 May, 21 Iyun
56	Ruslan Əmirli	AXCP	Inzibati həbs	9 Aprel, 29 May